

Pogovori.

(Dalje.)

G. Simon Leonovič: Zopet pomenljivo ime! „Vsaj nekoliko besed o njih izpregovoriti na platnicah“ naj blagovolimo o Vaših treh pesmicah, namreč, če niso za to, da bi jih natisnili.“ Čakajte, natisnimo jih vsaj na platnicah! Prva:

Ne zabim te . . .

Sedaj izgubiš svoj'ga sina,
ti majka krasna, domovina,
hiteti moram v tuji kraj,
a vrnem kmalu se nazaj.
Nikdar ne zabim, krasna te!

Saj ti si meni mati bila,
si z duhom svojim me pojila,
zato te, dragi, krasni dom
jaz vedno srčno ljubil bom.
Ne zabim v svetu tujem te!

Res, nisem sreče v tebi vžival,
čeprav o njej sem vedno snival.
Da sreča me hotela ni,
tega pa kriva nisi ti.
Zato ne zabim nikdar te!

No! to je prva Vaša! In kaj mislite Vi o njej? Da je dobra? Ali mislite, da smo se navdušili za Vas in Vašo ljubezen do „majke krasne, domovine“? Žal — prav nič. Ali je pač vredno toliko zatrjevanja: nikdar ne zabim te! ko greste malo v tuji kraj, a vrnete kmalu se nazaj? To bi bilo pač grozno nehvaležno in lahkomišelnost, da bi pozabili meni nič, tebi nič domovino, ko pogledate malo po svetu! In ta motivacija! „Da sreča me hotela ni, tega pa nisi kriva ti!“ Vi nesrečni človek, ki toliko „o sreči snivate“, vzbudite se rajši in delujte rajši, pa bode videli, da bo imela domovina veliko več dobička, nego če ji samo zatrjujete: zato ne zabim nikdar te!

V drugi „Slika in pisma“ kažete, da Vašemu srcu ni veliko verjeti. Slika in pisma imate od „nezveste“. Čujmo!

Ha, slika le ostala je,
takrat nezvesta jo je dala,
ko prvič tam sva snila (!) se,
kjer voda tiha je šumljala.

Postala mi nezvesta je,
zato tud' slike njene nočem;
daši prav krasna je,
uničiti jo vendar hočem.

„Da od nedelje do nedelje se sedemkrat srce vname“, poje nekje Prešern. Tako smo

mislili ob teh kiticah. Nekje pri tihi vodi šumljajoči sta se „snila“ prvokrat, pa Vam je dala sliko in — postala nezvesta. Sedaj hočete končati, uničiti, če prav je krasna, ne „nezveste“, ampak sliko! Ker

Kako obrazek ji rudi,
a srce ji je ovenelo (!),
tu v ognji sedaj naj zgori.
Že plamen jo požira smelo.

Da je na sliki srce ovenelo —, to je nekaj novega, izvirnega: zato bo res lahko „plamen smelo je požrl“.

Le pisma njena tu so še,
iz njih ljubezen je cvetela;
a v ogenj tudi to naj gre,
da duša mir mi bo imela. —

Uboga duša! Malo papirja, ki iz njega „cvete ljubezen“, pa ji vzame mir. Prav, da „gre vse to v ogenj; morebiti kak „feniks“ iz njega pride. Čujmo konec:

Tako, zdaj zginilo je vse,
ostal le kupček je pepela;
iz srca zginilo dekle,
zdaj duša moja je vesela.

Malo pepela torej — nič drugega! In prav je tako! Vendar je taka ljubezen piškava, ki tako izgine, kakor zgorel košček papirja. Zatorej, ko bi ne bili Vi zagrešili te pesmice in bi mi ne bili razglasili tega Vašega dejanja po teh pogovorih svetu, verjemite, še vedno bi sijalo solnce in zemlja bi hodila svojo pot. Jedinost kar nam je vseč, je to, da ste jo originalno povedali. — Tretje ne natisnemo. „Tri slike“ ste jo naslovili. Ko bi jo prebrali naši bravci, bi pogrešali treh slik prav tako v njej, kakor jih pogrešamo mi. V gostilni — pijanec, doma — uboštvo, dve sliki. In tretja? Če imate res časa dovolj, no, za zabavo si lahko še naredite takih pesmij kaj; a če ne bo v njih globokejših čustev in boljše vnajnosti, v list jih — ne zamerite! — še ne bomo dejali, pa jih ne bomo. Zdravi!

G. A. A. v K: „Prosim, če bi pregledali ti dve pesmici in izrekli sodbo na „Dom in svetovih“ platnicah.“ Prva se glasi:

Spanje . . .

Na starem gradu . . . itd.

Radi bi vedeli, kaj Vas nosi „ob starem gradu često v pozno noč, ko slednja luč že

ugasne v izbah vaških koč“. Čuden grad to! V razvalinah je sova, v njih skovika in leta, in vendar „ura polnoč na njem biva in v njem spava vse“. Kje ste še videli uro na razvalinah in kdo spi v njih? K večjemu gadi, pa ne taki kakor Vi, ki zamišljeni „stopate ob grmovju, dokler vzhaja solnce na obzorju“. In sedaj:

V travo ležem, spavam krepko spanje.
A kmalu, kmalu sen me zapusti,
in duša moja z novega trpi.

Zamerili bi Vam skoraj, da ste tak človek: po noči korakate ob gradu in grmovju, ko pa solnce pride, se vležete v travo in krepko spite. Ali ni to narobe svet? Pojdite rajši počivat v kako „izbo vaških koč“ po noči, in ne bo Vam treba sanjati — po dnevi.

Dopis iz Kalifornije.

(Konec.)

Sedaj, ko imamo v dolini toplo, pravo pomladansko vreme, ko se je narava zopet probudila in ovila bližnje griče in polja v zeleno odejo, pa sneži v hribih, kakor da bi bil Božič kje v severnih krajih. Ko se vreme razjasni, bom videl hribe pokrite z debelim snegom. Sierra-Nevada-pogorje mi je že od prejšnjih let dobro znano; delal sem pa tudi letos na imenovanih hribih, namreč na žagi v oddelku za izdelovanje strešnic ali „shingles“. Oglejmo si torej malo še te hribe. Kraj, kjer sem delal, se nahaja 35 milj od tukaj in 7000 čevljev nad morskó gladino. Na tej višini je najlepši les, pred vsem drugim mogočni red-wood-tree. To je les, ki ne raste drugodi kakor v Kaliforniji; pripraven je za vsako rabo, posebno trpežen pa je v vodi ali v zemlji, kjer ne zgnije zlepa. Slišal sem, da so tudi na Nemškem zasadili iz Kalifornije poslana drevesca, a ne vem, kako rastejo. Red-wood zraste silno debelo drevo. Videl sem je že 34 čevljev debelo čez sredo. Največ jih je od 10 do 20 čevljev debelih. Jaz sem posekal tri. Priložena slika¹ Vam kaže deblo 18 čevljev debelo pri korenu, dva sva je sekala tri dni. Ko je padlo na tla, sežagali smo je na štiri čevlje dolge kose in tiste čoke potem razklali na drobno in zvozili na žago za škodle. Pri

¹ Dopisnik nam je poslal sliko, katere pa ne moremo priobčiti drugače, kakor da bi se prerasala.

Drugo pesem ste nazvali:

Poziv rojakom.

Bratje moji na nogé,
iz dušnega se spanja prebudimo!
Okove vraga razdrobimo,
in mu pokažimo zobé!

Grozno navdušen mladenič ste. A verjeme, da vraga ne bomo razdrobili, če mu še toliko kažemo — zobé. Cele pesmice ne bomo natisnili, ker bi Vaši „bratje“ prav nič ne pridobili, če jim tudi trikrat zakličete: Na noge bratje! Torej dovolite, da Vam mi zakličemo:

Prijatelj mladi, na nogé,
iz dušnega se spanja prebudite,
da bote enkrat kaj — čas porabite —
četudi morda pesnik — ne!

delu v gozdu smo imeli parni stroj, ki je gonil 14 čevljev dolgo žago s tremi konjskimi močmi. Iz jednega drevesa smo naredili 670.000 škodel. Prodali so se 1000 po 1'60 dolarjev. Na trg postavljeni veljajo 2'50 do 3 dol. jeden tisoč. (1 dolar je 5 kron.)

Pojdimo sedaj od te žage na bližnji 9000 čevljev visoki vrh! Pred nami se odpre razgled, ki ga ne prekaša noben drug na svetu. Dež je spral zemljo in voda je prst znesla v doline. Hribi in grebenasti vrhunci kažejo svoje žalostno lice, sam prod in pečine; po dolinicah pa so zelene trate. Če pa obrnem oči proti severu, vzdiguje se pred mano najvišji vrh celega pogorja, Mt. Withey. Človeku se milo stori pri srcu, zlasti ako ga opazuje zvečer, ko solnce nanj meče zadnje žarke: vidi se, kakor da bi bil ves v plamenu; ko pa je zatnilo, se nam dozdeva kakor sivi oblaki na nebu. Sneg ga pokriva do meseca avgusta, na severni strani pa mu leži večni sneg.

Kalifornija je res bogato obdarjena z naravno lepoto, a za take reči se tukaj malo-kdo zanima: vse ima oči uprte jedino tje, kjer se „denar dela“.

Ne bom Vas, gospod, dalje dolgočasil s tem pisanjem, ker ne vem, kaj Vi temu poročete. Mislim pa si, da je prav, ako svet poznamo in iz raznih krajev kaj čujemo. Pozdravljam Vas

Vaš

Jakob R. Simonič.